

ختنه عملی است که در آن پوست اضافه سرآلت تناسلی برداشته میشود.

انجام ختنه در پسر بچه ها از بروز عفونت های ادراری، چسبندگی ها، سرطانه های آلت تناسلی، احتمال انتقال عفونت هایی که بعد از ازدواج ممکن است از طریق رابطه زناشویی ایجاد شود، همچنین احتمال انتقال ایدز کمتر می باشد.

زمان انجام ختنه طبق نظر متخصص و بعد از معاینه نوزاد میباشد. در صورت داشتن وزن مناسب زمان تولد (3kg) وعدم وجود مشکل مجرای ادراری حداقل بایستی 25 روز از تولد نوزاد جهت ختنه بگذرد و تا قبل از 6 ماهگی ختنه انجام شود.

در صورتی که ختنه به تعویق بیفتد:

- 1- معمولاً ابتدا به عفونت ادراری شایع تر میشود.
- 2- با افزایش سن کودک باید به جای بی حسی موضعی از بیهوشی استفاده کرد.
- 3- احتمال خونریزی بعد از ختنه با افزایش سن بیشتر میشود.
- 4- با بزرگتر شدن کودک و انجام ختنه گاهاً عواقب روانی به همراه دارد.

در بعضی از موارد زمان انجام ختنه به تعویق می افتد از جمله:

- 1- ناهنجاریهای مجرای ادراری مثل زمانیکه دهانه مجرای ادرار غیر از محل طبیعی وزیر آلت باز میشود که به بیماری هیپوسپادیا شهرت دارد.
- 2- نوزاد آلت کوچکی دارد.
- 3- یا نوزاد انحراف آلت تناسلی داشته باشد.

4- در صورتی که نوزاد با وزن کم متولد شود ختنه تا رسیدن وزن نوزاد تا 4kg به تعویق می افتد.

* در مورد بیماری هیپوسپادیا به این علت ختنه به تعویق می افتد که پزشک از پوست اضافی ختنه نشده برای ایجاد مجرا در محل خود استفاده کند.

در چه کودکانی ختنه زودتر باید انجام شود؟

در مورد برخی از کودکان به هیچ عنوان نباید تعلل کرد و باید خیلی زود ختنه را انجام داد. کودکانی که به شکل مادرزادی بزرگی کلیه دارند یا برگشت ادرار از مثانه به کلیه در آنها وجود دارد از جمله این افراد هستند زیرا از آنجا که احتمال عفونت در این کودکان زیاد است توصیه می شود هر چه زودتر ختنه انجام دهند.

روشهای انجام ختنه

دو روش جهت انجام ختنه وجود دارد روش حلقه و روش جراحی. 1- در روش حلقه که روش متداول ختنه است، حلقه پلاستیکی را روی نوک آلت قرار می دهند و با نخ گره می زنند و 5 تا 7 روز آن را به همین حال نگاه می دارند. حلقه پس از یک هفته تا 10 روز می افتد. بعد از ختنه به این روش، کودک می تواند پوشک شود. حتی می توان کودک را بعد از ادرار کردن زیر آب گرفت، چون پانسمانی وجود ندارد از این روش تا قبل از یک سالگی استفاده می شود. البته در برخی موارد (کوچک بودن آلت) تا سن دو سالگی ختنه با روش حلقه انجام می شود.

این نکته حائز اهمیت است که 24 ساعت بعد از ختنه و بعد از افتادن حلقه حتماً کودک توسط پزشک ویزیت شود تا از نظر خونریزی، تورم و عفونت بررسی گردد.

2- در صورتی که تا یک سالگی ختنه انجام نشود، پزشک با روش جراحی ختنه را انجام می دهد. در روش جراحی، عروق گره زده شده و مخاط و پوست بخیه زده می شوند.

پس از ختنه، ممکن است یک پانسمان با گاز وازلین در ناحیه ختنه استفاده شود (البته با روش حلقه نیاز به آن نیست). گاز وازلین (یا گاز حاوی مواد چرب کننده) مانع از چسبیدن پانسمان به پوست ناحیه ختنه می شود. این گاز معمولاً بعد از 24 ساعت می افتد. در این روش ختنه باید حداقل یک روز در میان کودک توسط پزشک ویزیت گردد.

در مورد این که کدام روش بر دیگری برتری دارد، پزشک تصمیم می گیرد و مبنای این تصمیم گیری بیشتر سن کودک است. * در کل روش حلقه ساده تر و احتمال خونریزی بعد از ختنه در آن کمتر است.

بعد از ختنه باید بدانید

- 1- در مرحله ختنه از آلودگی و مدفوع در چند روز اول دور نگه داشته شود و در صورت آلودگی با مدفوع با آب و صابون شستشو انجام شود. از دستمال مرطوب استفاده نشود. اجازه دهید که آن ناحیه خود بخود خشک شود تا التهاب جلوگیری شود.
- 2- در صورت بی قراری طبق دستور پزشک از مسکن استفاده شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شیراز

بیمارستان فاطمه الزهرا مهریز

کد سند : PA/HC/36

ختنه

واحد مراقبت در منزل

راضیه عسکری نژاد

*افتادن حلقه در کمتر از سه روز یا نیفتادن حلقه تا ۱۰ روز پس از ختنه

*عفونت محل ختنه (قرمزی موضعی و ترشح چرکی نشانه عفونت است)

*غیر از این موارد نیز اگر هر علامتی را مشاهده کردید که به نظرتان غیرطبیعی می‌آید، لازم است به پزشک کودکان اطلاع دهید تا هم نگران نمانید و هم مشکلی برای کودک پیش نیاید.

توجه شود که:

انجام دهنده ختنه باید پزشک دوره دیده باشد و انجام دخالت در امور ختنه توسط کارکنان غیر پزشک به هیچ وجه مجاز نمی‌باشد.

در صورت داشتن هرگونه سوال در روزهای غیر تعطیل 7-9 صبح
باداخلی 2235 تماس فرمایید.

3- پوشک نوزاد تا حد امکان باز باشد و در صورت بستن سفت بسته نشود.

4- برای جلوگیری از مالش آلت به پوشک طبق دستور پزشک از پماد جهت سر آلت استفاده نمایید.

5- در روش جراحی نیاز به تعویض پانسمان آلت را از پزشک معالج بپرسید.

موارد نیازمند مراجعه به پزشک

اگر سر آلت تناسلی نوزاد کمی قرمز است، نگران نشوید. ترشحات زرد رنگ نیز کاملاً طبیعی است و تنها به این معنی است که بدن در حال ارسال مایعات شفابخش به این ناحیه است. حتی دیدن یک لکه کوچک خون در پوشک نوزاد نیز طبیعی است. اما اگر کودک شما هر یک از علائم زیر را دارد، فوراً به پزشک کودک اطلاع دهید. این علائم می‌تواند به معنای عفونت یا مشکلات دیگری باشد:

*خونریزی مداوم محل ختنه

*مشکل در ادرار کردن

*کاهش جریان ادرار

*ادرار نکردن نوزاد حداکثر ۲۴ ساعت پس از ختنه

*ورم شدید آلت و بیضه

*سیاه یا آبی شدن سر آلت تناسلی

*خون‌مردگی وسیع آلت و بیضه

*قرمزی ناحیه ختنه بیشتر از پنج روز

*تب کردن کودک

*زخم‌های پوسته‌پوسته و ترشح‌کننده

*ادامه ترشحات زرد رنگ بیشتر از یک هفته